

>>> meer nieuws op www.Kits.be Webcode: perenpluk

Mens aatschappij

Honden worden getraind om het nieuwe coronavirus op te speuren. (Foto Belga)

Hondenneus vindt COVID-19

Dat honden goed zijn in het opsporen van geuren, is bekend. De politie zet ze in om drugs of explosieven op te sporen.

Ook in de medische wereld schrijven honden successen op hun naam. Ze hebben een fijn neusje voor ziektes. Ze merken de geur op van onder meer kanker, **malaria**, **diabetes** ... in urine, adem, zweet of ontlasting. Onderzoeken tonen nu aan dat ze ook het coronavirus kunnen opsporen.

Speciale geur

Speurhonden werden getraind om speeksel te ontdekken van met corona besmette mensen. Die dieren slagen erin om onderscheid te maken tussen besmette en gezonde stalen. En er is nog meer! Honden kunnen coro-

na-patiënten ook aanwijzen op basis van hun zweetgeur. Ze kunnen dat zelfs al vóór die mensen **symptomen** van de ziekte vertonen. Het virus geeft immers een heel speciale geur af in het zweet. In België werken de universiteiten van Gent en Luik mee aan de opleiding van COVID-19 speurhonden. Tegen eind augustus hopen ze de honden te kunnen inzetten. Dat zal vooral gebeuren op drukke plaatsen. In een vliegtuighal, bijvoorbeeld. Of bij een massabijeenkomst. De honden kunnen bij de ingang het volk besnuffelen. Zo kunnen besmette mensen ontdekt worden voordat ze binnengaan.

Lezen = fun!

In heel wat scholen wordt aan kwartierlezen gedaan. Elke dag maken alle klassen tijd om een kwartier rustig te lezen. En de leerkracht leest mee.

Een kwartiertje lezen in een spannend boek, een strip, een folder of in de krant. Het is vette fun. En het is bewezen dat je na een tijd beter presteert op school. Je kan dan immers beter en sneller lezen. Je woordenschat wordt ruimer, je schrijft minder fouten. Het leuke aan kwartierlezen is dat je zelf kiest wat je het liefste wil lezen. Kits, bijvoorbeeld! En als ze bij jou op school geen kwartierlezen doen? Dan doe je het toch gewoon thuis!

Foto Nèle Declercq

Week van de Geletterdheid

Spring je mee op de digitale trein?
Wij helpen je graag!

www.ikbenmee.be

Een op de zeven volwassenen in Vlaanderen is laaggeletterd. Ze kunnen niet genoeg lezen, schrijven, rekenen of werken met ICT. Dat veroorzaakt problemen. Om het rapport van hun kind te lezen, bijvoorbeeld. Of om informatie op te zoeken op het internet. Of om online een formulier in te vullen ... Van 7 tot 11 september loopt de Week van de Geletterdheid. Dan wordt er extra aandacht gevraagd voor laaggeletterdheid. Men tracht mensen bewust te maken van het probleem. En men probeert oplossingen aan te reiken.

Braambessentijd

Het is weer bramentijd! Je kent die heerlijke vrucht wellicht wel. Braambessen groeien aan dichte struiken vol met stekels.

Braambessen aan de struik zijn eerst groen. Daarna kleuren ze rood. Dan worden ze blauw-zwart. Pas wanneer ze door en door zwart zien, smaken ze heerlijk zoet. Dan is het tijd om te plukken. In het wild vind je braambessen vooral in bossen en langs wegen. Wil je daar plukken? Dan moet je je wel aan een regel uit het Bosdecreet houden. Die zegt dat je geen dingen mag meenemen uit het bos.

Die regel is er om de **biodiversiteit** in onze bossen te beschermen. Tijdens een boswandeling enkele bessen plukken, ziet men door de vingers. Maar het is niet de bedoeling dat je hele doosjes vult. Dan riskeer je een boete. Zie je braamstruiken langs de openbare weg? Dan mag je plukken naar hartenlust. En ook op privéterrein. Mits toelating van de eigenaar, natuurlijk.

Bessen plukken in het bos? Oké, maar pluk er niet te veel! (Foto iStock)

Flamingo's krijgen hun kenmerkende kleur door het eten van kreeftachtige diertjes. (Foto's KMDA - Jonas Verhulst)

Recordaantal flamingokuikens

ANTWERPEN | Vier **Cubaanse** flamingokuikens in ZOO Antwerpen ... Op het eerste gezicht lijkt het geen groot nieuws. Maar dertig jaar lang werden daar géén kuikens geboren. En nu plots vier??

In 2018 werd er één flamingokuiken geboren in ZOO Antwerpen. Het was toen bijna dertig jaar geleden dat daar nog eentje het levenslicht zag. Vorig jaar werden er twee geboren. Dit jaar is er een heuse babyboom met vier geboortes. Eerst pikten Vega en Vida zich vrolijk een weg door hun eierschaal heen. Kort daarna kregen de pluizige diertjes het gezelschap van twee nieuwe kuikens. Hun namen: Vista en Viento. Deze groepsuitbreiding is vooral de verdienste van één succeskoppel. Dat ouderpaar zorgde voor maar liefst drie bevruchte

eieren. Normaliter legt een flamingo-vrouwtje slechts één ei.

Uniek

De verzorgers zijn enthousiast. 'Het is allemaal vlot verlopen! Die vier kuikens samen, dat is een prachtig en bovendien **uniek** gezicht.' Met de komst van Vega, Vida, Vista en Viento telt de kolonie maar liefst 40 steltenlopers. De roze vogels zijn de eerste én de laatste dieren die bezoekers van de dierentuin zien. Het plein naast hun verblijf heet dan ook niet toevallig het Flamingoplein.

Naam

Cubaanse flamingo

Bijnaam

Rode flamingo

Grootte

1,20 tot 1,45 m

Spanwijdte vleugels

1,40 tot 1,65 m

Gewicht

2 tot 4 kg

Levensduur

30 - 40 jaar

Gedrag

staat vaak op 1 poot

DE terugkijker

De jongste wereldkampioen

DUITSLAND Op 18 augustus jl. was het 86 jaar geleden dat Karel Kaers een wielervedstrijd won. En niet zomaar een. De toen twintigjarige Kaers werd in Leipzig wereldkampioen op de weg bij de beroepsrenners. Daarmee is hij nog steeds de jongste wereldkampioen bij de profs ooit. Zijn zege was niet onbesproken. Kaers bracht, samen met een **Italiaan**, een lange ontsnapping tot een goed einde. De twee sprintten voor de zege. 300 meter voor de meet spurte de Belg op kop. Hij dwong zijn medevluchter naar de kant. Daarbij raakte de Italiaan de dranghekkens en viel. Hij diende klacht in, maar Kaers werd toch als winnaar aangeduid.

© Alimée de Jongh

Erfenis? Niet voor mij!

BELGIË | Elke maand melden ongeveer 3 200 Belgen aan een notaris dat ze een erfenis weigeren. Een erfenis is het geld en/of de bezittingen die iemand na zijn overlijden aan iemand nalaat. Wie erft is de erfgenaam. Niemand is verplicht om een erfenis te aanvaarden.

Iets erven is toch leuk? Waarom zou je het dan weigeren? Nee, erven is niet altijd positief. Soms heeft een overledene schulden. De erfgenaam erft dan ... schulden. Die moet hij betalen aan de schuldeisers.

En soms lopen die schulden hoog op. Wanneer je denkt dat de schulden hoger zijn dan het bedrag dat je erft, kan je de erfenis weigeren. Dit heet de erfenis verwerpen. Wie een erfenis weigert, doet afstand van alle goederen uit de nalatenschap. Hij kan dus ook geen persoonlijke

spullen zoals foto's opeisen. Een erfenis weigeren kan door bij een notaris een 'verklaring van verwerping' in te dienen. Opgelet, na de verwerping van een erfenis is er geen weg terug. Je kan nadien niet van gedacht veranderen en de erfenis toch aanvaarden.

Foto: iStock

Vakantiejob? Peren plukken!

BELGIË | Op 17 augustus begon de perenpluk. De plukperiode loopt gewoonlijk een drietal weken. De perenteelt situeert zich vooral in Limburg, Oost-Vlaanderen en het Waasland.

Vroeger werden peren pas in september geplukt. Maar nu zijn de vruchten al half augustus rijp. Dat is sinds enkele jaren de trend. Het is een gevolg van de klimaatverandering. Typisch voor de perenpluk is dat die in een korte periode moet gebeuren. Daarom zijn er extra helpende handen nodig.

Seizoensarbeiders

Tijdens plukperiodes krijgen fruitboeren hulp van seizoensarbeiders. Dat zijn arbeiders die werk doen dat er maar in één seizoen is. Een groot deel van de seizoensarbeiders komt uit het buitenland. **Polen, Bulgaren, Roemenen** ... komen voor de plukperiode naar ons land en keren daarna

weer naar huis. Dit jaar kunnen de fruitboeren minder een beroep doen op buitenlandse seizoensarbeiders. De oorzaak daarvan is COVID-19. Elke buitenlandse seizoensarbeider moet getest worden. En tot de uitslag van de test bekend is, moet hij/zij in quarantaine blijven.

Studenten

Daarom werd massaal een oproep gedaan bij studenten. De plukperiode valt immers nog in hun vakantie. Op de oproep werd

Foto: iStock

zeer positief gereageerd. Veel studenten zagen immers hun geplande vakantiejob in de horeca in het water vallen. Want daar was minder volk nodig, door ... COVID-19.

Running mate voor een betere toekomst

Kamala Harris is de sterke vrouw achter presidentskandidaat Joe Biden. (Foto Wikipedia)

VERENIGDE STATEN | In november kiezen de Amerikanen een nieuwe president. Er zijn twee kandidaten. De huidige president, Donald Trump, neemt het op tegen Joe Biden.

Een kandidaat voor het presidentschap kiest altijd een *running mate*. Dat is iemand die hem helpt tijdens de verkiezingen. De *running mate* van de winnaar wordt de vicepresident. Deze persoon vervangt de president wanneer die zijn werk niet kan doen. De *running mate* van Trump is Mike Pence. Hij is de huidige vicepresident. Kamala Harris is de *running mate* van Joe Biden. Ze behoren beiden tot de Democratische Partij.

Comma-la

Kamala's vader is **Jamaicaan** en haar moeder komt uit **India**. Haar voornaam betekent lotusbloem. Je spreekt hem uit als 'comma-la'. Kamala werkt al lang in de politiek. Ze zet zich erg in voor het

klimaat en het milieu. En ze is een grote tegenstander van racisme. Ze probeerde eerst zelf presidentskandidaat te worden. Ze was toen de tegenstander van Joe Biden. Ze ging soms heel zwaar in de aanval tegen hem. Blijkbaar heeft Biden haar dat niet kwalijk genomen. Volgens Kamala Harris heeft Amerika de kans om te kiezen voor een betere toekomst. 'We hebben nu een president die meer om zichzelf geeft dan om de mensen die hem hebben verkozen.'

Drie primeurs

Als Biden van Trump wint, wordt Kamala de eerste vrouwelijke vicepresident. Maar ook de eerste zwarte vicepresident. En de eerste vicepresident met een Aziatische achtergrond.

Mensenhaar tegen olie

MAURITIUS | Eind juli liep voor de kust van Mauritius een boot vast op een **rif**. Het schip had zo'n 4 000 ton brandstof aan boord. Die olie is begonnen te lekken, waardoor een enorme milieuramp dreigt.

Mauritius is een paradijselijk eiland in de Indische Oceaan. Zon, zee en palmbomen op het strand. Kortom, een ideaal vakantieverblijf. Dat zal niet langer het geval zijn als de miljoenen liters olie het strand bereiken. Met man en macht wordt geprobeerd om zoveel mogelijk olie uit het water te halen. Maar dat is geen eenvoudige klus. Nu werd er op het eiland een merkwaardige oproep **gelanceerd**. De inwoners werden verzocht om zoveel mogelijk haar te schenken. Menselijk haar blijkt heel

geschikt om olie uit het water te halen. Het is trekvast, elastisch, hernieuwbaar en **biologisch afbreekbaar**. Als je een haar onder een microscoop bekijkt, zie je kleine schubben. Die zorgen ervoor dat niet het water, maar de olie zich hecht aan dat haar. Op Mauritius geven kapsalons kortingen aan wie haar **doneert**. Van het mensenhaar worden matten gemaakt. Na gebruik worden ze uitgewrongen en tot honderdmaal hergebruikt.

In Mauritius schenken veel mensen hun haren want één kilogram haar kan acht liter olie opzuigen.

Te duur!

Wereldwijd wordt onderzoek gedaan naar vaccins en medicijnen tegen COVID-19. Een vaccin is een prik die ervoor zorgt dat je niet ziek wordt. Een medicijn gebruik je als je al ziek bent.

Momenteel is al een aantal vaccins klaar om op mensen te testen. Maar zal iedereen zo'n vaccin kunnen kopen? Bill Gates vreest van niet. Gates is multimiljardair, en bekend als oprichter van Microsoft. Hij denkt dat de **pandemie** arme landen zal verwoesten. Zij kunnen zich geen dure vaccins veroorloven. Gates maakte bekend dat hij 150 miljoen euro extra geeft. Dat geld

moet dienen om vaccins goedkoop te leveren aan arme landen.

Medicijn

Remdesivir is een geneesmiddel dat zieke COVID-patiënten kan helpen. Het bedrijf dat het geneesmiddel maakt, vraagt 390 dollar voor een flesje. Maar ... één flesje zou maar één dollar kosten om het te maken. Een vol-

ledige behandeling bestaat uit zes flesjes. Dat geeft een totaal van 2 340 dollar (1 991 euro)! Het spreekt voor zich dat het bedrijf hiervoor sterk onder vuur ligt.

KORT

No drama lama

VERENIGDE STATEN | In Portland worden al maanden betogingen gehouden tegen racisme. Het gaat er dikwijls hard aan toe tussen de demonstranten en de politie. Enkel Caesar krijgt het voor elkaar om de mensen af en toe te kalmeren. Caesar is ... een lama. Wie het dier ziet, wordt rustig en knuffelt hem. Zelfs grote, stoere demonstranten stappen op de lama af en knuffelen hem. Ook agenten aaien hem. En Caesar knuffelt echt terug! 'Caesar brengt kalme en vermindert spanningen', zegt zijn baasje. 'Dat komt omdat iedereen net zoveel van hem houdt als hij van iedereen.'

Bijzonder plekje om te wonen

CHINA | In de stad Guangzhou werd onlangs een nieuwe snelweg geopend. Daarvoor moesten huizen afgebroken worden. De Chinese regering regelde dat de bewoners een nieuwe woning kregen. Één vrouw weigerde te verhuizen. Daarom gebeurde er iets heel bijzonders. De snelweg werd om het huis heen gebouwd. Het kleine huis staat helemaal ingeklemd tussen twee heel drukke baanvakken. 'Je denkt dat dit een onaangename omgeving is', vertelt de vrouw. 'Maar ik ervaar het als stil, bevrijdend, aangenaam en **comfortabel**.'

Door elkaar te likken, tonen koeien hun vriendschap. (Foto iStock)

Likkende koeien

Het zijn coronatijden en dat hebben we geweten. We moeten een veilige afstand bewaren. We mogen elkaar niet knuffelen. Tenzij we elkaar heel goed kennen, natuurlijk. Voor dieren is er helemaal geen probleem. Sommige knuffelen er lustig op los!

We hebben het allemaal wel al eens gezien: paarden of ezels die elkaar krabben. Dat doen ze met hun tanden en lippen. Deze activiteit heet *groomen*. Paarden of ezels die elkaar *groomen*, geven daarmee aan dat ze vrienden zijn. Nu blijkt dat ook koeien op een aparte manier vriendschap aan elkaar duidelijk maken. Zij doen het door elkaar te likken. Een koe die een andere koe likt, maakt duidelijk dat ze goede vriendinnen zijn.

Koe uit de kudde
Koeien zijn kuddedieren. Door goed overeen te komen, staan ze samen sterk tegen aanvallen van roofdieren. Koeien die in een kudde leven, zijn op elkaar

aangewezen. Wanneer een melkveehouder een koe van kudde verandert, kan dat problemen opleveren. Je kan het vergelijken met een kind dat naar een andere klas moet. Ook koeien vinden hergroeperen niet fijn.

Relaxed
Onderzoekers bestuderen of relaties tussen koeien invloed hebben op de melkproductie. Dat is voor melkveehouders erg belangrijk. Een goede verstandhouding kan stress voorkomen of verhelpen. Wie *gegroomd* wordt, *groomt* ook vaker terug. Op die manier ontstaat een kudde die ontspannen leeft. En dat zou de melkproductie verhogen.

Foto Mesmaur

Lam Gods in ... mos

GENT | De Gentse Floraliën gaan dit jaar niet door. Wegens COVID-19. De vierjaarlijkse grootse bloemententoonstelling wordt een jaar uitgesteld. Tot groot ongenoegen van Marieke en Jan Vos.

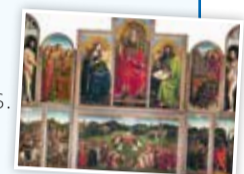

Foto Wikimedia

Speciaal voor de Floraliën had het duo meer dan 100 uur gewerkt aan een kunstwerk. Ze **creëerden** hun eigen versie van *De aanbidding van het Lam Gods*. Dat is een vijftiende-eeuws schilderij bestaande uit twaalf **panelen**, gemaakt door Jan van Eyck. Het werd in 1934 wereldberoemd doordat één van de panelen werd gestolen. En dat paneel, *De Rechtvaardige Rechters*, is nog steeds niet teruggevonden.

Te koop
2020 is het Van Eyck én het Floraliënjaar. Dus maakten Marie en Jan *De aanbidding van het Lam Gods in ... mos!* Twaalf grote panelen vol toefjes mos en afgewerkt met een eiken lijst. Zo'n moskunstwerk blijft tot vijftien jaar goed. Maar niet in een magazijn, waar het nu is **gestockeerd**. Het moest de Floraliën sieren, maar staat nu te koop. Voor 15 000 euro is het van jou!

3 578 km/uur!

VERENIGD KONINKRIJK | De Britse miljardair Richard Branson is eigenaar van onder meer *Virgin Galactic*. Dat is een bedrijf dat zich specialiseert in ruimtetoerisme. Voor massa's poen kan je een ruimtereisje maken. Branson bouwt nu ook een ultrasnel vliegtuig.

Virgin Galactic pakt binnenkort uit met een vliegtuig dat negentien mensen kan vervoeren. Dat is niet echt veel. Maar het toestel haalt een topsnelheid van 3 578 kilometer per uur. Dat is driemaal de snelheid van het geluid! Van Brussel naar New York in anderhalf uur! Rolls-Royce levert de motoren voor dit supersonische

Foto Virgin Galactic

vliegtuig. Dit bedrijf is bij het grote publiek gekend van luxe limousines.

Vreemd wielerjaar

Het is een vreemd wielerveerjaar. Na enkele wedstrijden in het voorjaar stond het peloton maandenlang stil. COVID-19 was de boosdoener.

De eerste voorjaarswedstrijden werden verreden in volle zomer. Doorgaans rijden de renners de Strade Bianche bij zo'n vijftien graden. Nu was het in **Italië** wel 40 graden heet! Wout van Aert verteerde die hitte het best. Hij won in één week tijd twee klassiekers: de Strade Bianche en Milaan-San Remo. Een andere Belg, de jonge Remco Evenepoel, won nu al

vier kleinere rondes. Maar tijdens de Ronde van Lombardije viel hij in een ravijn. Daarbij brak hij zijn bekken. De Ronde van Italië begint normaliter in mei. Nu is ze voorzien voor begin oktober. De grootste Ronde, die van **Frankrijk**, werd twee maanden opgeschoven. Die heel andere kalender zou weleens voor veel verrassingen kunnen zorgen.

Foto Freepik.com

Slimme Pim

Pim heeft zich ergens in dit nummer verstopt. Vind jij hem?

Foto Aimée de Jongh